

Monumentnummer*: 525044

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82947/151

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nieuwkoop Nieuwkoop Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nieuwkoop

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nieuwkoop D 2017

*Omschrijving***

Inleiding

De WATERTOREN is in opdracht van Stichting Drinkwaterleiding 'De Elf Gemeenten' in 1931 ontworpen door de architecten C.B. Posthumus Meyjes en J.J. van der Linden, terwijl het Technisch Adviesbureau der Vereniging van Nederlandsche Gemeenten te Amersfoort verantwoordelijk was voor de constructie. De uitvoering was in handen van Siemens Bauunion (Berlijn) en N.V. Aannemersbedrijf v.h. N.M. Bollen te Hilversum. Vanaf het begin van de 20ste eeuw vond beton een steeds grote toepassing bij de utiliteitsbouw en dus ook bij de bouw van watertorens, zowel bij de draagconstructie als voor het reservoir. Naast open betonnen draagconstructies zijn vooral gesloten constructies, al dan niet met kolommen, toegepast. Landelijk gezien vervuld de watertoren van Meije een pinoniersfunctie, omdat de toren, evenals die te St. Jans klooster (1932), gebouwd is met behulp van glijbekisting, die met het vorderen van de bouw omhoog geschoven en opnieuw gebruikt werd. In St. Jans klooster is de toren met baksteen bekleed, terwijl in Meije de constructie in het zicht is gelaten. De Functionalistische architectuur van de watertoren te Meije, die in 1977 wit geschilderd is, vertoont verwantschap met die van te Meerkerk (1936), die door hetzelfde adviesbureau is gerealiseerd.

De watertoren is opvallend strak gestileerd en ligt duidelijk herkenbaar in het open landschap van de Polder Nieuwkoop en Noorden nabij de Kromme Meije.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Een ca. 58 meter hoge ronde watertoren met kegelvormig dak, waaronder een gekanteeld fries. De toren is volgens een systeem met glijbekisting geheel opgetrokken uit gewapend beton. Het iets uitkragende basement is afgesmeerd met grindbeton. De dubbele stalen entreedeur (zuidzijde) bevindt zich onder een luifel en is toegankelijk middels vier traptreden. De schacht is geleed door spleetvensters, voorzien van drieruits stalen kozijnen. Inwendig bevindt zich onder het maaiveld een kelder. Daarboven bevindt zich een hoge open ruimte die op ca. 10 en 20 m. hoogte een geleiding heeft met een open stervormige constructie en op ca. 34 meter hoogte wordt afgesloten door een dichte betonnen vloer. Door de oorspronkelijke ijzeren trappen worden de verschillende bouwlagen zigzaggend met elkaar verbonden. Steunend op dwarsmuurtjes bevindt zich boven de betonnen vloer een betonnen open holbodemreservoir met een diameter van 8,6 meter en een inhoud van 450 m³.

Waardering

De watertoren is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde:

- als gaaf en representatief voorbeeld uit de ontwikkeling van de drinkwatervoorziening in Nederland.
- vanwege de bijzondere technische constructiemethode van de glijbouwtechniek. De toren is zeer gaaf in hoofvorm, detaillering en materiaalgebruik van zowel in- als exterieur.
- vanwege de karakteristieke, aan het gebruik en de constructie gerelateerde vormgeving en neemt een bijzonderheid plaats binnen het bouwkundige oeuvre van de architecten C.B. Posthumus Meyjes en J.J. van der Linden.

De watertoren bezit in hoge mate stedenbouwkundige waarde als belangrijk herkennings- en oriëntatiepunt in de Polder van Nieuwkoop en Noorden.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument